

رابطه بین ساختارمدارس با جامعه‌پذیری و مشارکت کاری معلمان دوره اول متوسطه

آمنه جمال لیوانی^۱

دکتر مصصومه باقرپور^{۲*}

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۲/۰۸

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۷/۲۷

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین ساختارمدارس با جامعه‌پذیری و مشارکت کاری معلمان دوره اول متوسطه شهرستان بندرگز صورت گرفت. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود و جامعه آماری نیز شامل تمامی معلمان دوره اول متوسطه شهرستان بندرگز به تعداد ۳۰۰ نفر می‌باشند که براساس جدول کرجی و مورگان ۱۶۹ نفر از معلمین زن و مرد با روش نمونه گیری طبقه‌ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها نیز شامل پرسشنامه‌های استاندارد ساختارسازمانی رایبینز و ایوانسویچ (۱۹۹۸)، جامعه‌پذیری بیگلیاردی و همکاران (۲۰۰۵) و مشارکت کاری توماس لا داہل و کنجر (۱۹۶۵) می‌باشد. از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام با استفاده از نرم افزار spss 20 استفاده شد. یافته‌ها نشان داد: بین رسمیت و تمرکز در ساختار مدرسه با جامعه‌پذیری و مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین مولفه پیچیدگی در ساختار مدرسه با جامعه‌پذیری و مشارکت کاری معلمان رابطه معکوس و معناداری وجود ندارد. بین مولفه‌های رسمیت و تمرکز بیشترین سهم را در پیش بینی جامعه‌پذیری و مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز دارا بودند.

کلیدواژه‌ها: ساختارمدارس، جامعه‌پذیری، مشارکت کاری.

^۱ گروه علوم تربیتی، واحد بندر گز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرگز، ایران

^۲ استادیار گروه علوم تربیتی، واحد بندر گز، دانشگاه آزاد اسلامی، بندر گز، ایران (نویسنده مسئول)

مقدمه

یکی از مهمترین سازمان‌ها در هر کشوری سازمان آموزش و پرورش است (بیگدختی، جعفری و مرادی مقدم، ۱۳۹۶) و شالوده‌ی اساسی و اصلی یک سیستم آموزشی موفق را معلمان تشکیل می‌دهند (رضایپور میرصالح، ۱۳۹۵) بگونه‌ای که اغلب صاحب نظران و متفکران مسائل تربیتی و آموزشی بر این باورند که معلمان، بزرگترین و مهم‌ترین عامل مؤثر در جریان تعلیم و تربیت هستند (بیگدختی، جعفری و مرادی مقدم، ۱۳۹۶). لذا فراهم کردن بستر مناسب برای بالابردن عملکرد معلمان، از وظایف نظام آموزشی هر کشور است (علاقه‌بند، ۱۳۹۵) و در این میان چگونگی ساختار مدارس به عنوان مسئله اساسی در موقوفیت نظام‌های آموزشی همواره در کانون توجه بوده است (مهتا، آنکیت و فریزر^۱، ۲۰۱۳) و بر رفتار و عملکرد نیروی انسانی مدرسه موثر است (خسروی زاده و سمیعی، ۱۳۹۶) و در واقع ساختار مدارس به عنوان بستری برای رشد علمی و تربیتی انسان‌ها است که نقش عمده‌ای را در توسعه یک جامعه ایفا می‌کند؛ در صورتی که کارایی مناسبی نداشته باشند باعث کاهش بهره‌وری در یادگیری و آموزش یادگیرندگان می‌شود (عبدی و شاهچراغی، ۱۳۹۵). ویژگی‌ها و خصوصیات یک مدرسه و محیط آموزشی است که ساختار مدارس را از یکدیگر تمایز کرده و بر رفتار و عملکرد نیروی انسانی مدرسه موثر است، بطوریکه باید گفت در مدارسی با جوّ باز و حمایت‌کننده، افراد به یکدیگر نزدیک شده و احساس نوعی وحدت، همکاری و صمیمیت بین آنها بوجود می‌آید. اما، در مدارسی با جوّهای منفی، ترس آور، بسته و بازدارنده افراد از هم می‌گریزند و به همیگر بی‌اعتماد می‌شوند (خسروی زاده و سمیعی، ۱۳۹۶) از طرفی ناکارآمدی ساختار مدارس را نیز می‌توان در مولفه‌های کالبدی مانند مساحت، ابعاد و تناسبات.. و مولفه‌های زیست محیطی از جمله نورگیری، تهویه و دیگر مولفه‌های کیفی از جمله فضاهای رشد خلاقیت جستجو کرد که نیازمند بررسی‌های بیشتر است (عبدی و شاهچراغی، ۱۳۹۵). ساختار مدارس نیز یکی از عوامل اصلی فرایند جامعه پذیری بشمار می‌آید که اهمیت آن از این منظر در نظام آموزشی حال حاضر در ایران کم رنگ دیده می‌شود (جهان‌تیغ و عباسی، ۱۳۹۷). جامعه‌پذیری در واقع نوعی کنش متقابل اجتماعی است که در آن، فرد هنجارها، ارزش‌ها و دیگر عناصر اجتماعی، فرهنگی و سیاسی موجود در گروه یا محیط پیرامون خود را فرا می‌گیرد، آن را درونی و با شخصیت خود، یگانه می‌کند (قربانی و جمعه‌نیا، ۱۳۹۷). جامعه‌پذیری، همسازی و همنوایی فرد با ارزشها، هنجارها و نگرشهای گروهی و اجتماعی است، یا

^۱ Mehta, Atkins, & Frazier

به مفهوم دیگر، اجتماعی شدن فرا گردی است که به واسطه آن، هر فرد دانش و مهارت‌های اجتماعی لازم، برای مشارکت مؤثر و فعال در زندگی گروهی و اجتماعی را کسب می‌کند. مجموعه این ارزش‌ها، هنجارها، نگرش‌ها، دانش‌ها و مهارت‌ها فرد را قادر می‌کند که با گروه‌ها و افراد جامعه روابط و کنش‌های متقابل داشته باشد. فراگرد اجتماعی شدن امر مستمر و به اعتباری مادامالعمر است. رهبران سازمان، نقش کلیدی در شکل دادن فرهنگ سازمانی ایفا می‌کنند و افراد تازه وارد، فرهنگ سازمانی را از راه فرآیند جامعه پذیری یاد می‌گیرند (احدى، سیدعامرى و رسول آذر، ۱۳۹۸). مسئله نقش ساختار مدارس در جامعه پذیری معلمان تا حدی است که اگر درمراحل مختلف جامعه پذیری معلمان خلی ایجاد شود سبب می‌شود که آنها رفتارها و انتظارات مورد قبول سازمان را درونی نکنند و دچار تعاتی رفتاری و عاطفی خواهند شد که در صورت هدایت نادرست رضایت خاطر عمومی افراد کاهش میابد و انگیزه دورنی برای انجام درست مسئولیت خود نیز از دست می‌رود(امین بیگدختی و همکاران، ۱۳۹۶). معلم بعنوان قلب تپنده آموزش و پرورش و همچنین به عنوان اولین و با نفوذترین الگوی اقتدار اجتماعی و سخنگوی توانای جامعه می‌باشد، که دانش آموزان جوان و نوجوان در خلال سالهای سازنده زندگی بطور مستقیم با او سروکار دارند و به معلم خود به عنوان یک الگوی کامل و تمام عیار می‌نگرند و میتواند در شکل گیری شخصیت و تنظیم رفتارهای انان نقش خارق العاده ای داشته باشد (نجات خوش رفتار و فدائی دولت، ۱۳۹۵). همانطوری که مطالعات نیز نشان می‌دهند افرادی که جامعه پذیری در آنها به درستی صورت نگرفته است، نمی‌توانند با فرایندهای درونی سازمان اتصال پیدا کنند و اعتقادی به اهداف و ارزش‌های سازمانی ندارند(فرجاد و اکرامی، ۱۳۹۷) و اگر سازمان و ساختار آن نتواند در فرایند جامعه پذیری کارکنان کامیاب شود، امکان ترک سازمان توسط کارکنان وجود دارد(بیک زاده و حسینقلی لو، ۱۳۹۵) و همچنین در صورت اجرای صحیح، جامعه پذیری می‌تواند شوک و تنش های حاصل از تفاوت بین انتظارات معلمان و واقعیت های شغلی را به حداقل رسانده و در هزینه های مربوط به جذب و استخدام، خسارت های سازمان را کاهش دهد(پورک، سیفری، ابراهیمی و عابدی، ۱۳۹۵).

از طرفی ساختار مدارس می‌تواند با مشارکت کاری معلمان در ارتباط باشد. مشارکت کاری در سازمان ها یک اولویت مهم است(جفری^۱، ۲۰۱۸) و به یک وضعیت روانشناسی مرتبط با کار مثبت اشاره دارد که با تمایل واقعی کارکنان برای کمک به موفقیت سازمانی تحقق میابد(هی جونگ، کانگا،

^۱ Geoffrey

جیمز بوسر^۱، (۲۰۱۸). در مطالعات گذشته سه عامل متداول مربوط به مشارکت کارکنان شامل روند اداری، رهبری و رضایت شغلی بود(باروج، سوارتز و سرکیس^۲؛ سالاس ولینا و فرنادز^۳، ۲۰۱۳؛ فرنادز^۴، ۲۰۱۸) اما امروزه معیارهای دیگری نیز برای سنجش مشارکت کاری در سازمان ها در نظر گرفته شده است بگونه ای که مکی و اشنایدر^۵ (۲۰۰۸) مشارکت کاری را به عنوان یک شرایط مطلوب در بین کارکنان تعریف کرد (عبدالقدیر، زمالیا و نورانه، ۲۰۱۸)، که شامل ویژگی های: تحقق اهداف سازمانی (اووالد، پروتو و سجروی^۶، ۲۰۱۵) و درگیری شغلی، تعهد، اشتیاق، تلاش متمرکز و انرژی مثبت است(کوپر و بدفورد^۷، ۲۰۱۷) و با تعامل کارکنان با احساسات مثبت نسبت به سازمان سروکار دارد(جفری، ۲۰۱۸). مشارکت کاری معلمان نیز از جمله موضوعات مهم و اساسی در نظامهای آموزشی بوده است و دستیابی به آن سهل الوصول نیست (مرزوقي، ۱۳۹۷) توجه به ساختار مدرسه در زمینه مشارکت کاری معلمان می تواند کمک کننده باشد اما متسافانه با موانعی مانند شرایط مدرسه، فقدان تخصص لازم معلمان، نبود وقت کافی و نبود حمایت های لازم، با میزان دلستگی و تعهد در معلمان نسبت به اجرای برنامه های درسی، و بسیاری دیگر از عوامل مرتبط با مدرسه در ارتباط است(مرزوقي، ۱۳۹۷). در ادامه به برخی از تحقیقات مرتبط با موضوع این تحقیق اشاره می شود. فام و خلیلی (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی نقش جامعه پذیری معلمان بر اثربخشی معلمان دوره دوم ابتدایی شهرستان میاندوآب پرداختند. یافته ها نشان داد جامعه پذیری بر اثربخشی معلمان نقش مثبت و معناداری داشته است و ارتباط بین خرده مقیاس های جامعه پذیری معلمان، ابعاد آموزشی، تفاهم، حمایت همکاران و چشم انداز آینده با اثربخشی معلمان، ارتباط معناداری داشت. مرزوقي و همکاران (۱۳۹۷) در مطالعه کیفی به بررسی چارچوب مشارکت کاری معلمان در نظام برنامه ریزی درسی جمهوری اسلامی ایران پرداختند. یافته ها نشان داد که معلم مهم ترین عنصر در موفقیت برنامه های درسی است. در عین حال مشارکت کاری معلمان امری سهل الوصول نیست؛ بلکه موضوعی تخصصی است و با موانعی مانند ایجاد وظيفة اضافی برای معلمان و عدم تخصص آنها روبرو است، اما ارتقای عملکرد تحصیلی دانش

¹ Hee Jung Kanga, , James A. Busser

² Baruch, Swartz, Sirkis

³ SalasVallina, Fernandez

⁴ Macey, Schneider,

⁵ Oswald, A. J., Proto, E., Sgroi,

⁶ Cooper, R., Bedford

آموزان باعث می‌شود که غلبه بر موانع فوق ارزشمند شود. همچنین نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد مشارکت معلمان دارای ابعاد طراحی، تدوین، اجرا، ارزشیابی و بازنگری بوده است. عبدالله زاده و همکاران^۱ (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی تبیین نقش ساختار توانمندساز مدرسه در اثربخشی مدرسه با میانجی‌گری خوبی‌بینی تحصیلی معلمان مدارس ابتدائی پسرانه دولتی منطقه یازده شهر تهران پرداختند. یافته‌ها نشان داد که: ۱- ساختار توانمند ساز مدرسه اثر مستقیم معناداری بر خوبی‌بینی تحصیلی معلمان دارد. ۲- خوبی‌بینی تحصیلی معلمان اثر مستقیم معناداری بر اثربخشی مدرسه دارد. ۳- ساختار توانمندساز مدرسه اثر مستقیم معناداری بر اثربخشی مدرسه دارد. ۴- تأثیر ساختار توانمندساز بر اثربخشی مدرسه به صورت غیر مستقیم و از طریق خوبی‌بینی تحصیلی معلمان معنادار است. بوانگلار و همکاران^۲ (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی تأثیر اقدامات منابع انسانی بر روی مشارکت کاری کارکنان پرداختند. یافته‌ها نشان داد ایجاد تنوع در شیوه‌های مدیریت منابع انسانی، مشارکت کاری کارکنان شکل می‌دهند. سوتنر^۳ (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی رابطه بین استقلال معلمان و تمرکز قدرت با ساختار اثربخش مدارس پرداخت. نتایج نشان داد که بعد تمرکز قدرت رابطه معکوسی با ساختار اثربخشی مدارس داشته و استقلال معلم تأثیر قابل توجهی در اثربخشی مدرسه ندارد. داهیرو و همکاران^۴ (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی تأثیر ویژگی‌ها و ساختار مدرسه بر توانمندسازی معلمان پرداخته است. یافته‌های این مطالعه نشان دهنده وجود رابطه معنادار و قوی بین ویژگی‌ها و نوع ساختار مدرسه و توانمندسازی معلمان بود.

مسئله جامعه پذیری و مشارکت کاری معلمان نماینده چالش‌های ماندگار و اساسی در ساختار مدارس است. در این رابطه باید گفت هیچ توافق جمعی درباره متغیر ساختار مدرسه وجود ندارد و این مفهوم به صورت مداوم در حالت تغییر بوده و بازتاب دهنده تغییرات اجتماعی است و معمولاً مشخصات اثربخشی متفاوت و متضادی را ارائه می‌کند، بنابراین می‌تواند نتایج متفاوتی را نیز برای تحقق جامعه پذیری و مشارکت کاری معلمان ایجاد کند. بنابراین در پژوهش حاضر، به دنبال بررسی این سوال که آیا بین ساختار مدارس با جامعه پذیری و مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه وجود دارد؟ خواهیم بود.

در این راستا فرضیه‌های تحقیق بدین صورت مطرح می‌گردد:

¹ Buengeler, Leroy & De Stobbeleir

² Southern

³ Dahiru, Pihie, Basri & Hassan

- (۱) بین مولفه‌های ساختار مدرسه با جامعه پذیری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه وجود دارد.
- (۲) بین مولفه‌های ساختار مدرسه با مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه وجود دارد.
- (۳) مولفه‌های ساختار مدارس قابلیت پیش بینی جامعه پذیری و مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز را دارند.

روش پژوهش

این پژوهش با توجه به هدف، کاربردی و به لحاظ روش جزء تحقیقات توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل تمامی معلمان دوره اول متوسطه شهرستان بندرگز به تعداد ۳۰۰ نفر(زن ۱۸۷ و مرد ۱۱۳) در سال ۱۳۹۷ می باشد. براساس جدول کرجسی و مورگان ۱۶۹ نفر از معلمین (زن ۱۰۵ و مرد ۶۴) با روش نمونه گیری طبقه‌ای بر اساس جنسیت به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار به کار رفته عبارتند از:

الف. پرسشنامه ساختارمدارس : این پرسشنامه با هدف سنجش ساختار سازمانی توسط رایینز و ایوانسونیج (۱۹۹۸) طراحی شده است. مقیاس ساختارسازمانی با توجه به سه بعد رسمیت، تمرکز و پیچیدگی توسط رایینز و ایوانسونیج ساخته شده است که به وسیله محققین تغییر شکل یافته و متناسب با ساختارسازمان آموزشی (مدرسه) در آمده است(میر کمالی، حیات واسمی، ۱۳۹۰) و حاوی ۲۴ سؤال و در یک مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) نمره گذاری می شود. تفکیک مولفه‌های سوالات پرسشنامه شامل مولفه پیچیدگی از سوال ۱ تا ۷، مولفه رسمیت سوالات ۸ تا ۱۶ و مولفه پیچیدگی سوالات ۱۴ تا ۲۴ را شامل می شود. نمره دهی پرسشنامه و تفسیر آن به این صورت است که امتیازات کسب شده از پرسشنامه توسط آزمودنی را ابا یکدیگر عبارت جمع کرده و حداقل امتیاز ممکن ۲۴ و حداکثر ۱۶۸ خواهد بود. نمره بین ۲۴ تا ۶۴ نشان دهنده ساختار ضعیف مدرسه است. نمره بین ۶۴ تا ۹۶ : ساختار متوسط مدرسه است و نمره بالاتر از ۹۶ نشان دهنده ساختار قوی مدرسه است. همچنین این پرسشنامه قادر به تمایز مدارس دارای ساختار نامناسب از مدارس دارای ساختار مناسب است. روایی و پایایی: سازندگان این پرسشنامه روایی

سازه آن را با دو روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی مورد تأیید قرار داده اند. و در پژوهش میر کمالی (۱۳۹۰) و امیدی (۱۳۸۵) روایی پرسشنامه با استفاده از نظرات اساتید راهنمای و مشاور، خوب ارزیابی و تایید شده است. همچنین پایایی آن نیز در پژوهش امیدی (۱۳۸۵) با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ بالای ۰/۷۰ درصد بدست امد که نشان دهنده پایایی قابل قبول این پرسشنامه می‌باشد. همچنین رایبیز و ایوانسونیج (۱۹۹۸) پایایی ابزار را از طریق ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه کل ۰/۸۹ گزارش کرده اند.

ب. پرسشنامه جامعه پذیری سازمانی : پرسشنامه جامعه پذیری سازمانی بر پایه مدل تأثیرمینا در سال (۱۹۹۴) توسط بیگلیاردی و همکاران (۲۰۰۵) به منظور سنجش جامعه پذیری سازمانی طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه دارای ۲۰ سوال و شامل ۴ مولفه دریافت آموزش، تفاهم، حمایت کارکنان و چشم انداز از آینده سازمان می‌باشد و نمره گذاری پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت ۵ درجه‌ای لیکرت از خیلی کم با نمره ۱ تا خیلی زیاد با نمره ۵ است. نمره ۱ نشان دهنده کمترین میزان رضایت در ارتباط با هر گویه است و نمره ۵ بالاترین میزان رضایت را از هر گویه نشان می‌دهد. برای محاسبه امتیاز هر زیرمقیاس، نمره تک گویه‌های پرسشنامه را با زیرمقیاس را با هم جمع کنید. برای محاسبه امتیاز کلی پرسشنامه، نمره همه گویه‌های پرسشنامه را با هم جمع کنید. دامنه امتیاز این پرسشنامه بین ۱۰۰ تا ۱ خواهد بود. هر چه امتیاز حاصل شده از این پرسشنامه بیشتر باشد، نشان دهنده میزان بیشتر جامعه پذیری سازمانی خواهد بود و بالعکس. تحلیل (تفسیر) بر اساس میزان نمره پرسشنامه: حد پایین نمره: ۲۰ و حد متوسط نمرات ۵۰ و حد بالای نمرات ۱۰۰ خواهد بود. نحوه امتیاز دهی نیز به این صورت است که: نمره بین ۲۰ تا ۳۳: میزان جامعه پذیری افراد در حد مطلوبی می‌باشد. نمره بین ۳۳ تا ۶۷: میزان جامعه پذیری افراد در حد نا مطلوبی می‌باشد. روایی و متوسطی می‌باشد. نمره بالاتر از ۶۷: میزان جامعه پذیری افراد در حد پذیری افراد در حد پایایی پرسشنامه: در پژوهش نادی و همکاران (۱۳۸۸) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است. قابلیت اعتماد یا پایایی ابزار نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش نادی و همکاران (۱۳۸۸) محاسبه شده و بالای ۰/۹۰ درصد برآورد شد و همچنین توسط بیگلیاردی و همکاران (۲۰۰۵) برای کل پرسشنامه ۰/۹۳ گزارش شد.

ج. پرسشنامه مشارکت کاری : پرسشنامه توماس لادا هل و کنجر در سال ۱۹۶۵ به منظور سنجش جامعه پذیری سازمانی طراحی و تدوین شده است. این پرسشنامه ۲۰ سوال است و شیوه

نموده دهی آن در طیف ۵ در جه ای لیکرت از کاملا مخالفم با نمره ۱، مخالفم نمره ۲، موافقم نمره ۳ و کاملا " موافقم نمره ۵ است. تفسیر و نمره دهی پرسشنامه به این صورت است که عبارات ۱۰ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۶ و ۱۸ و ۱۹ مطابق امتیاز زیندی پرسشنامه امتیاز داده می شود ولی عبارات ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۱ و ۱۵ و ۱۲ و ۱۷ و ۲۰ را بر عکس امتیاز زیندی می شود یعنی به گزینه کاملا موافقم ۴ به موافقم ۳ و به مخالفم ۲ و در نهایت به کاملا مخالفم، ۱ امتیاز تعلق می گیرد. در نهایت امتیازات عبارات را جمع و نتیجه را ثبت می شود. اگر امتیاز حاصله کمتر از ۴۰ باشد مشارکت کاری فرد پایین است و هر چه این امتیاز به ۸۰ نزدیکتر شود مشارکت کاری فرد نیز زیادتر خواهد بود. پایایی و روایی این پرسشنامه توسط لادهل و همکاران (۱۹۶۵) به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۸۵ بدست آمده است که پایایی قابل قبولی می باشد.

برای تجزیه تحلیل داده ها از آزمون همبستگی اسپیرمن و رگرسیون گام به گام به کمک نرم افزار

SPSS ویرایش ۲۰ استفاده شد.

یافته ها

از بین مجموع ۱۶۹ نمونه جمع آوری شده، ۶۲/۱ درصد را معلمان زن و ۳۷/۹ درصد را معلمان مرد تشکیل داده اند، که براساس مدارک تحصیلی نیز این جامع آماری شامل ۷۲/۸ درصد معلمان لیسانس و ۲۷/۲ درصد فوق لیسانس می باشد. همچنین سابقه کاری اکثریت افراد ۱۱ تا ۲۰ سال می باشد. میانگین جامعه پذیری معلمان برابر ۱۸/۳۹ با انحراف معیار ۱/۹۳، میانگین مشارکت کاری معلمان برابر ۸۷/۹۴ با انحراف معیار ۵/۵۴ و میانگین ساختار مدارس برابر ۶۸/۷۳ با انحراف معیار ۰/۰۳ است.

برای بررسی نرمال بودن توزیع پراکندگی نمرات آزمودنی ها در متغیرهای مورد مطالعه، از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف استفاده نمودیم.

جدول ۱. نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف

متغیر	آماره آزمون	سطح معناداری
جامعه پذیری	۲/۱۸	۰/۰۰۰
مشارکت کاری	۱/۶۶	۰/۰۰۸
ساختار مدارس	۱/۴۳	۰/۰۳
پیچیدگی	۳/۱۷	۰/۰۰۰
رسمیت	۲/۳۵	۰/۰۰۰
تمرکز	۲/۹۱	۰/۰۰۰

با توجه به نتایج جدول ۱، مقدار آماره برای هیچ یک از متغیرها معنادار است. بدین معنی که توزیع نمرات متغیرها نرمال نمی باشد.

در بررسی این فرضیه، با توجه به رعایت شدن پیش فرض های آماری، از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد. که نتایج آن در جدول زیر امده است.

جدول ۲- نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن بین ساختار مدارس با جامعه پذیری و مشارکت کاری معلمان

متغیر	سطح معناداری(α)	مقدار ضریب همبستگی	مقدار ضریب همبستگی
جامعه پذیری با ساختار مدارس	.۰/۰۰۱	.۷۸	
مشارکت کاری با ساختار مدارس	.۰/۰۰۱	.۷۴	

نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپیرمن با توجه به مقدار ضریب همبستگی بین ساختار مدارس با جامعه پذیری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز و ضریب همبستگی بین ساختار مدارس با مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز به ترتیب $.۷۸$ و $.۷۴$ است و در هر دو مقدار Sig کمتر از $.۰/۰۵$ می باشد. همچنین نتایج فوق نشان دهنده رابطه مثبت و معنادار است.

جدول ۳- نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن بین رسمیت، تمرکز و پیچیدگی در ساختار مدرسه با جامعه پذیری و مشارکت کاری معلمان

متغیر	مقدار ضریب همبستگی	سطح معناداری(α)	مقدار ضریب همبستگی
جامعه پذیری با رسمیت	.۶۱	.۰/۰۰۰	
جامعه پذیری با تمرکز	.۸۰	.۰/۰۰۰	
جامعه پذیری با پیچیدگی	.۲۰	.۰/۰۰۸	
مشارکت کاری با رسمیت	.۶۳	.۰/۰۰۰	
مشارکت کاری با تمرکز	.۷۰	.۰/۰۰۰	
مشارکت کاری با پیچیدگی	.۱۶	.۰/۰۳	

بررسی نتایج فرضیه اول و دوم با توجه به نتایج ارائه شده در جدول ۳ بین رسمیت در ساختار مدرسه با جامعه پذیری معلمان و تمرکز در ساختار مدرسه با جامعه پذیری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و همچنین بین پیچیدگی در ساختار مدرسه با جامعه پذیری معلمان رابطه معکوس و معناداری وجود ندارد. بعلاوه نتایج حاصل از آزمون همبستگی اسپیرمن بین رسمیت در ساختار مدرسه با مشارکت کاری معلمان و بین تمرکز در ساختار مدرسه با مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. در بررسی پیچیدگی در ساختار مدرسه با مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه معناداری وجود ندارد.

جدول ۴- محاسبه ضرایب پیش بینی جامعه پذیری و مشارکت کاری بر اساس مولفه های ساختار مدارس

متغیر	ضرایب معیار نشده β	خطای معیار	ضرایب β	سطح معناداری	اماره دوربین - واتسون	ضریب تعیین
جامعه پذیری						
۱/۷۲	۱/۷۲	۰/۰۰۰	۱۳/۸۶	-		۰/۷۲
		۰/۴۱	-۰/۸۱	-۰/۰۳		۱/۷۲
		۰/۰۰۰	۳/۹۰	۰/۱۸	۰/۰۱۷	۰/۰۶۶
		۰/۰۰۰	۱۵/۸۲	۰/۷۴	۰/۰۲۱	۰/۳۳
مشارکت کاری						
۰/۵۹	۱/۴۵	۰/۰۰۰	۷/۹۵	-	۸/۱۴	۶۴/۸۱
		۰/۹۸	-۰/۰۲	-۰/۰۰۱	۰/۲۶	-۰/۰۰۶
		۰/۰۰۰	۷/۳۷	۰/۴۱	۰/۰۵	۰/۴۳
		۰/۰۰۰	۸/۶۴	۰/۴۹	۰/۰۷	۰/۶۳

مولفه های ساختار مدارس قابلیت پیش بینی جامعه پذیری و مشارکت کاری معلم ان متوسطه شهرستان بندرگز مورد بررسی قرار گرفت که نتایج حاصل بیانگر رسمیت در ساختار مدارس با ضریب تأثیر ۰/۱۸ و ۰/۴۱، تمکز با ضریب تأثیر ۰/۴۹ و ۰/۷۴ قادر به پیش بینی جامعه پذیری و مشارکت معلم ان می باشدند. ولی متغیر پیچیدگی در ساختار با سطح معنی دارای بالای ۰/۰۵ قادر به پیش بینی جامعه پذیری و مشارکت کاری معلم ان نمی باشد. همچنین مولفه های ساختار مدارس فقط ۷۲ درصد و ۵۹ درصد از تغییرات را به ترتیب در جامعه پذیری و مشارکت کاری معلم ان را به خود اختصاص می دهد.

بحث و نتیجه گیری

بی تردید، سازمان های آموزشی یکی از مهم ترین، مؤثر ترین و گستردگر ترین سازمان ها می باشند که عهده دار تعليم و تربیت رسمی افراد جامعه و همچنین تأمین کننده منابع انسانی دیگر سازمان ها می باشد. مدرسه به منزله رکن اساسی تعليم و تربیت رسمی، سعی در تحقق هدف های آموزش و پرورش دارد. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین ساختار مدارس با جامعه پذیری و مشارکت کاری معلم ان متوسطه شهرستان بندرگز بود. نتایج حاصل از فرضیه اصلی تحقیق نشان که بین ساختار مدارس با جامعه پذیری معلم ان دوره اول متوسطه رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج حاصل از ازمون همبستگی اسپیرمن با توجه به مقدار ضریب همبستگی بین ساختار مدارس با مشارکت کاری معلم ان متوسطه شهرستان بندرگز نشان داد که بین ساختار مدارس با مشارکت کاری معلم ان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و فرض اصلی

تحقیق تایید شد. یافته‌های حاصل از این فرضیه، با بعضی از یافته‌های پژوهش فام و خلیلی (۱۳۹۷)،^۱ مرزووقی و همکاران (۱۳۹۷)، عبدالله زاده و همکاران (۱۳۹۷)، بوانگلار و همکاران^۲ (۲۰۱۸)، سوترن^۳ (۲۰۱۸)، داهیرو و همکاران^۴ (۲۰۱۷) همسو است می‌باشد.

در تبیین این یافته پژوهش باید گفت در واقع ساختار مدارس به عنوان بستری برای رشد علمی و تربیتی انسان‌ها است که نقش عمدۀ ای را در توسعه یک جامعه ایفا می‌کند. بطوریکه باید گفت در مدارسی با جوّ باز و حمایت کننده، افراد به یکدیگر نزدیک شده و احساس نوعی وحدت، همکاری و صمیمیت بین آنها بوجود می‌آید. مدارسی که دارای ساختاری مطلوب باشند نمادها، الگوهای ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی در روابط متقابل به کار گرفته می‌شوند و در این نوع ساختار معلمین به خودسازی و نوسازی خویش می‌پردازد تا از این طریق، درونی شدن عناصر اجتماعی حاکم بر مدرسه در اعضای آن (معلمین) امکان پذیر شود. برای اینکه ساختار مدرسه دارای انسجام و دوامی معقول باشد، باید دارای اجماع و وفاق کافی باشد. انسجام و دوام بیشتر در ساختار مدرسه به میزان جامعه پذیری معلمین بستگی دارد. مشارکت کاری معلمان در مدارسی که دارای ساختاری سالم و به دور از پیچیدگی هستند و سطوح فنی، اداری و نهادی آن هماهنگ و همخوان عمل می‌نمایند تحقق می‌یابد و بر همین اساس جامعه پذیری مناسب معلمان سبب می‌شود که معلمان از چشم انداز آینده خود و سازمان و فرسته‌های شغلی خود آشنایی بهتری داشته باشند و احساس مثبت تری را نیز نسبت به محیط کار خود تجربه کنند.

نتایج حاصل از فرضیه نشان داد بین رسمیت، تمرکز در ساختار مدرسه با جامعه پذیری معلمان دوره اول متوسطه رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و بین پیچیدگی در ساختار مدرسه با جامعه پذیری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. یافته‌های حاصل از این فرض تحقیق همسو است با یافته‌های مرزووقی و همکاران (۱۳۹۷)، عبدالله زاده و همکاران (۱۳۹۷)^۵ و سوترن^۶ (۲۰۱۸) می‌باشد.

مسئله نقش مولفه‌های ساختار مدارس در جامعه پذیری معلمان تا حدی است که اگر در مراحل مختلف جامعه پذیری معلمان خلی ایجاد شود سبب می‌شود که آنها رفتارها و انتظارات مورد قبول سازمان را درونی نکنند و دچار تبعاتی رفتاری و عاطفی خواهند شد که در صورت هدایت نادرست رضایت خاطر عمومی افراد کاهش می‌ابد و انگیزه دورنی برای انجام درست مسئولیت خود نیز از دست می‌رود. همانطوری که مطالعات نیز نشان می‌دهند افرادی که جامعه پذیری در آنها به درستی صورت

¹ Buengeler, Leroy & De Stobbeleir

² Southern

³ Dahiru, Pihie, Basri & Hassan

⁴ Southern

گرفته است، می‌توانند با فرایندهای درونی سازمان انطباق پیدا کنند و به اهداف و ارزش‌های سازمانی معتقد باشند و اگر سازمان و ساختار آن نتواند در فرایند جامعه پذیری کارکنان کامیاب شود، امکان ترک سازمان توسط کارکنان وجود دارد و همچنین در صورت اجرای صحیح، جامعه پذیری می‌تواند شوک و تنش‌های حاصل از تفاوت بین انتظارات معلمین و واقعیت‌های شغلی را به حداقل رسانده و در هزینه‌های مربوط به جذب و استخدام، خسارت‌های سازمان را کاهش دهد. از طریق مولفه‌های حاکم بر ساختار مدرسه معلمین یاد می‌گیرند خود را با سیستم جدید انطباق داده و رفتاری مطابق با انتظارهای محیط آموزشی کسب کنند در واقع، معلمین در فرآیند جامعه پذیری است که از طریق کنش‌های متقابل اجتماعی، شیوه رفتار مطلوب و چگونگی تعامل متقابل در محیط مدرسه را می‌آموزند و به تدریج به کسب تجربه‌های مختلف مطابق با ساختار مدرسه می‌پردازند.

همچنین نتایج نشان داد بین رسمیت، تمرکز در ساختار مدرسه با مشارکت کاری معلمان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد و بین پیچیدگی در ساختار مدرسه با مشارکت کاری معلمان متواتر شهرستان بندرگز رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. یافته‌های حاصل از این فرض تحقیق همسو است با یافته‌های احمدیوسفی، مطهری نژاد و آذری(۱۳۹۷)، خسروی زاده و سمیعی(۱۳۹۶) می‌باشد.

در زمینه رابطه مولفه‌های ساختار مدرسه رسمیت، تمرکز، پیچیدگی با مشارکت کاری معلمان باید گفت وجود منابع و امکانات در سطح مدارس، وجود نگرش عمیق نسبت به مشارکت در تصمیم‌گیری، نبود قوانین دست و پاگیر، نظام متمرکز در برنامه‌ریزی اهداف سازمانی، وجود حمایت‌های لازم مدیریتی در سطوح مختلف ساختار مدرسه می‌تواند رویکردهای مشارکت کاری معلمان در الگوهای متعددی مانند الگوی مبتنی بر سطوح تصمیم‌گیری، الگوی مبتنی بر مدرسه-محوری و الگوی مذاکره‌ای در مدرسه را تحقق بخشد. بگونه‌ای که در الگوی مبتنی بر سطوح تصمیم‌گیری، ترکیب مطلوب یا متعادل گروه‌های حاضر در فرایند برنامه‌ریزی در مدرسه به شرح ۱ - معلم، به عنوان نماینده حوزه تعلیم و تربیت. ۲ - معلم، به عنوان متخصص برنامه درسی، آموزش رشته‌های خاص، آموزش به طور عام. ۳ - معلم، به عنوان متخصص رشته یا موضوع می‌باشد که این الگوها با محقق شدن ساختار مطلوب در مدرسه می‌تواند زمینه ساز مشارکت کاری معلمان در فرایندهای مختلف کاری باشند. لذا هر چه ساختار پیچیده تر باشد مشارکت کمتر می‌شود و دست معلمان و دست اندکاران بخاطر وجود بروگرایی امکان استفاده از کارکنان در زمینه‌های مختلف امکان پذیر نباشد.

تحقیق نشان داد رسمیت در ساختار مدارس با ضریب تأثیر ۰/۱۸ و تمرکز با ضریب تأثیر ۰/۷۴ قادر به پیش‌بینی جامعه پذیری معلمان می‌باشند. ولی متغیر پیچیدگی در ساختار به دلیل سطح معنی دارای بالای ۰/۰۵. قادر به پیش‌بینی جامعه پذیری معلمان نمی‌باشد. همچنین مقدار ضریب تعیین برابر است با ۰/۷۲. به این معنی که مولفه‌های ساختار مدارس فقط ۷۲ درصد از تغییرات جامعه پذیری معلمان را به خود اختصاص می‌دهد و همچنین بخش دوم یافته‌های حاصل از این فرض

تحقیق نشان داد رسمیت در ساختار مدارس با ضریب تأثیر $41/49$ و تمرکز با ضریب تأثیر $59/0$ قادر به پیش بینی مشارکت کاری معلمان می باشند. ولی متغیر پیچیدگی در ساختار به دلیل سطح معنی دارای بالای $0/05$ قادر به پیش بینی مشارکت کاری معلمان نمی باشد. همچنین مقدار ضریب تعیین برابر است با $0/59$ به این معنی که مولفه های ساختار مدارس فقط 59% درصد از تغییرات مشارکت کاری معلمان را به خود اختصاص می دهد. لذا با توجه به مقدار ضریب تعیین برای این فرض تحقیق باید گفت مولفه های رسمیت و تمرکز از جمله مولفه های هستند که بیشترین سهم را در پیش بینی جامعه پذیری و مشارکت کاری معلمان متوسطه شهرستان بندرگز دارا بودند. یافته های حاصل از این فرض تحقیق همسو است با یافته های فام و خلیلی (1397) و بوانگلار و همکاران^۱ (2018), می باشد.

در تبیین این یافته پژوهش باید گفت توجه به ساختار مدرسه در زمینه مشارکت کاری و جامعه پذیری معلمان می تواند کمک کننده باشد و بیشگی های حاصل از تمرکز و رسمیت و دوری جستن از پیچیدگی های حاصل از محیط مدرسه و امکانات و تسهیلات مدرسه، سلامتی و امنیت محیط آموزشی، فرصت سازی جهت تعامل هر چه بیشتر معلمان در محیط مدرسه، کاربرد پاداش و تشویق، تقویت روحیه معلمان، ارتباطات کارمندان، معلمان و مدیران، رهبری آموزشی و تحقق مهارت های آموزشی در ساختار مدرسه از جمله عوامل ارتقاء دهنده ساختار مدرسه هستند که در صورت تحقق می توانند تضمین کننده مشارکت کاری و جامعه پذیری معلمان باشند. ساختار حاکم بر مدارس، بعضی از مدارس به لحاظ برخورداری از میزانی از مولفه های رسمیت و ساختار و تمرکز نوعی از ارزش ها، تخصیص گرایی، تفکر سیستمی، تلفیق، و نظارت شغلی را در در معلمان ایجاد می کنند و از طریق آن معلمین (زن، مرد) شیوه های زندگی در مدرسه را به درستی فرا می گیرند؛ شخصیتی منطبق با ساختار مدرسه را کسب کنند و آمادگی رفتارهای مرتبط با مشارکت کاری را به عنوان عضوی از مدرسه را پیدا می کنند.

^۱ Buengeler, Leroy & De Stobbeleir

کتابنامه

- احدى، بهزاد، سید عامرى، میرحسن، رسول آذر، گلاله. (۱۳۹۸). چشم انداز مؤلفه های جامعه پذیرى سازمانی براساس تبیین ویژگیهای رهبری خدمتگزار (مطالعه موردى؛ اداره کل ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی)، پژوهشهاي کاربردي در مدیريت ورزشي، ۸(۱) : ۳۳-۴۲.
- امين بيدختى، على اكبر؛ جعفرى، سكينه. و مرادي مقدم، مجید. (۱۳۹۵). رابطه جامعه پذيرى سازمانى و اشتياق شغلى معلمان با نقش ميانجي هويت سازمانى. فصلنامه مدیريت سرمایه اجتماعى، ۴(۳)، ۵۶۳-۵۸۲.
- بيك زاده، جعفر. و حسینقلی لو، شهلا. (۱۳۹۵). «جامعه پذيرى معلمان در مدارس دوره های اول و دوم متوسطه آموزش و پرورش خوي»، همايش ملی مدیريت توسعه (چالش ها و راهكارها در سازمان هاي دولتى و خصوصى)، بندرعباس، جهاد دانشگاهى هرمزگان.
- جهان تیغ، زهرا. و عباسى، حمیدرضا. (۱۳۹۷). «نقش مدرسه در جامعه پذيرى دانش آموزان»، يازدهمین كنفرانس بين المللی روانشناسى و علوم اجتماعى، تهران، شركت همايشگران مهر اشراق.
- حيات، على اصغر؛ اسمى، كرامت. و ميركمالى، سيد محمد. (۱۳۹۰). رابطه خلاقیت سازمانی با ساختار ارگانیکی و مکانیکی مدارس: مطالعه موردى مدارس متوسطه، دوفصلنامه مدیريت و برنامه ریزی در نظام هاي آموزشى، ۷(۴)، ۴۹-۲۸.
- خسروي زاده، اسفنديار. و سمیعی، فرشته. (۱۳۹۶). ارتباط جو سازمانى و مشاركت معلمان تربیت بدنی شهر اراك در تصمیم گیری های مدرسه، مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، ۱۰(۱)، ۱۱۲-۱۰۱.
- رضapor ميرصالح، ياسر. (۱۳۹۵). «بررسی ساختار عاملى، روايی و پايابي پرسشنامه سلامت سازمانی مدرسه در نمونه اى از معلمان ايراني»، فصلنامه آموزش و ارزشيايى، ۳۶(۹)، ۱۳۰-۱۰۹.
- عبدالله زاده، حميد.؛ عباسيان، حسین. و على نژاد، محسن. (۱۳۹۶). تبیین نقش ساختار توانمندساز مدرسه در اثربخشى مدرسه با ميانجي گري خوشبینی تحصيلي معلمان، دوفصلنامه علمي پژوهشى مطالعات آموزشى و آموزشگاهى، ۶(۲)، ۷۴-۵۱.
- فام، رحيم، وخليلى، بهمن. (۱۳۹۷). بررسی نقش جامعه پذيرى معلمان بر اثربخشى معلمان دوره دوم ابتدائي شهرستان مياندوآب، چهارمين همايش ملی علوم و فناوري هاي نوين ايران، تهران، انجمان توسعه و ترويج علوم و فنون بنيدin.
- مرزوقي، رحمت الله؛ محمدي، مهدى؛ عسکري، مجید. على. و رضائي، محمد مهدى. (۱۳۹۷). چارچوب مشاركت معلمان در نظام برنامه ريزى درسي جمهوري اسلامي ايران؛ مطالعه كيفي. رويکردهای نوین آموزشی، ۱۳(۱)، ۲۵-۴۴.
- هرسي، پال و كنت بلانچارد. (۱۳۹۳). (مدیریت رفتار سازمانی: کاربرد منابع انسانی). دکتر على علاقه بند، چاپ سی و نهم. تهران. موسسه انتشارات /ميركبير.

- Baruch, Y., Swartz, M., Sirkis, S., Mirecki, I., & Barak, Y. (2013). «Staff happiness and work satisfaction in a tertiary psychiatric centre». *Occupational medicine*, 63(6), 442-444.
- Buengeler, C., Leroy, H., & De Stobbeleir, K. (2018). «How leaders shape the impact of HR's diversity practices on employee inclusion». *Human Resource Management Review*, 28(3), 289-303.
- Cooper, R., Bedford, T. (2017). (Transformative Education for Gross National Happiness: A Teacher Action Research Project in Bhutan). In The Palgrave International Handbook of Action Research. pp. 265-278.
- Dahiru, A. S., Pihie, Z. A. L., Basri, R., & Hassan, S. A. (2017). «Mediating effect of teacher empowerment between entrepreneurial leadership and school effectiveness». *The Social Sciences*, 12(11), 2077-2084.
- Kang, H. J. A., & Busser, J. A. (2018). «Impact of service climate and psychological capital on employee engagement: The role of organizational hierarchy». *International Journal of Hospitality Management*, 75, 1-9.
- Macey, W. H., & Schneider, B. (2008). «The meaning of employee engagement». *Industrial and organizational Psychology*, 1(1), 3-30.
- Matthews, G. (2018). «Employee engagement: what's your strategy? ». *Strategic HR Review*, pp. 150-154.
- Mehta, T. G., Atkins, M. S., & Frazier, S. L. (2013). «The Organizational health of urban elementary schools: school health and teacher functioning». *School Mental Health*, 5(3), 144-154.
- Messick, P. (2012). «Examining Relationships among Enabling School Structures, Academic Optimism, and Organizational Citizenship Behaviors» Unpublished Ph. D. Thesis, Auburn University, Auburn.
- Othman, A. K., Mahmud, Z., Noranee, S., & Noordin, F. (2018). (Measuring employee happiness: Analyzing the dimensionality of employee engagement. In *International Conference on Kansei Engineering & Emotion Research*) . pp. 863-869.
- Özdemir, Y., & Ergun, S. (2015). «The relationship between organizational socialization and organizational citizenship behavior: the mediating role of person-environment fit». *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 207(20), 432-443.
- Southern, R.K. (2018). «Teacher Autonomy and Centralization: Predicting School Effectiveness», Submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of Doctor of Education in the Department of Educational Leadership, Policy, and Technology Studies in the *Graduate School of The University of Alabama*.
- Wu, J. H., Hoy, W. H., & Tarter, C. J. (2013). «Enabling school structure, collective responsibility, and a culture of academic optimism: Toward a robust model of school performance in Taiwan». *Journal of Educational Administration*. 51(2), 176-193.

